

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 36 gr. W tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 72 mm) 3.— Zi. Drobne za słowo 24 gr (tylko dla osób prywatnych); dla poszuk. pracy 20 gr pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej dwa słowa) 40 gr

Rok II.

Nr. 17.

Kraków, poniedziałek 22 stycznia 1940 r.

Nadesłane a nie zamówione przez Redakcję reklamy będą zwracane autorom jedynie wówczas gdy dołączone zostaną znaczki pocztowe na pokrycie przesyłki zwrotnej

Wymowne cyfry.

1,200.000 ton na dnie morza

Statystyka wojennych strat Anglii na morzu.

Rzym, 22 stycznia. — Dziennik „Tevere” opublikował nową listę 72 zatopionych okrętów, z której wynika, że od dnia 4 stycznia br. 200.000 ton, przeważnie handlowych okrętów brytyjskich, znalazło się na dnie morza. Według obliczeń dziennika od początku wojny zatopiono 1.233 tysięcy ton.

W swym komentarzu do powyższej listy „Tevere” twierdzi, że cyfry te są **przerazająco wielkie jak na tak krótki okres trwania wojny i że żadne kręctwo nie potrafi zmniejszyć znaczenia tej statystyki.** Jeśli weźmie się pod uwagę zmniejszenie się ilości okrętów handlowych, jak i ograniczenia, spowodowane żegluga w konwojach, wówczas zrozumie się **dlaczego zracjonowanie środków spożywczych w Anglii musi być coraz surowiej przeprowadzane** oraz dlaczego rząd angielski coraz częściej przestrzega przed bardzo ciężkimi czasami.

Podczas ostatniej wojny system konwojów spowodował spadek o dwie trzecie dochodu okrętów handlowych, gdyż okręty musiały czekać na wspólny termin wyjazdu. Także i obecnie należy się liczyć z **bardzo poważnym spadkiem dochodowości okrętów handlowych** skutkiem tych samych przyczyn.

Narzekań i protestowanie mocarstw zachodnich przy okazji straty każdego okrętu nie może rzecz posiadać zbyt korzystnego wpływu na propagandę. Jeżeli blokada Niemiec jest słuszną, wówczas niemiecka kontrblokada będzie również zrozumiała. Sam Churchill w swej książce o wojnie światowej 1914—1918 r. przyznał to, pisząc m. in.: „Czy może być logicznym, jeśli robi się różnicę między przerwaniem komunikacji lądowej, która uchodzi za słuszną, a usiłowaniami, zmierzającymi do zahamowania komunikacji morskiej?”. Do zdania tego można tylko dodać pytanie, **co stało się z logiką angielską, skoro dzisiaj Anglicy nie mogą zgodzić się z tem — kończy swe wywody dziennik włoski — że ktoś inny postępuje wobec nich tak samo, jak oni wobec innych.**

Nieprzerwana kłeska strat morskich.

Amsterdam, 22 stycznia. — Hiszpański okręt rybacki wziął na swój pokład 26 rozbitków okrętu duńskiego „Canadian Reefer”, który zatonął na północny zachód od Cap Villano.

Ze Sztokholmu donoszą, że szwedzki okręt „Palala” (6.873 ton) również zatonął. Duński transportowiec „Jose Isfore” (571 ton) został zniszczony przez pożar w jednym z portów szkockich. Załogę uratowano.

Jak donoszą z Oslo, stacja radiowa odebrała sygnały alarmowe z pokładu estońskiego parowca „Nautic” (2.050 ton). Załoga miała opuścić pokład parowca, ratując się przy pomocy łodzi ratunkowych.

Okręty neutralne pod wojskową komendą Anglików.

Amsterdam, 22 stycznia. — Piątkowa wydania dzienników holenderskich zamieściły wrażeń korespondentów, odniezione podczas podróży na pokładach okrętów, płynących w konwojach. Przy tej okazji donosi londyński korespondent dziennika „Het Volk”, że **opieka nad okrętami pływającymi w konwoju powierzona jest w pierwszym rzędzie okrętom wojennym i samolotom.** Także jednak i handlowe okręty angielskie są mniej lub więcej uzbrojone. Okręt, którym leżał korespondent, miał również na pokładzie jedno działo.

W konwoju może płynąć każdy statek, także i należący do państwa neutralnego. Wystarczy w tym celu, aby kapitan dane go statku oświadczył gotowość wspólnej jazdy w angielskim konwoju. Kapitan takiego statku musi wypełnić kwestiona-

rjusz, w którym zanacza, czy postępuje w myśl wskazówek swego armatora; czy też działa na własną rękę. Jeśli jednak kapitan danego okrętu raz zgodzi się na dołączenie swego statku do konwoju, wówczas komenda przechodzi do rąk kapitana okrętu wojennego, towarzyszącego konwojowi. Kapitan statku handlowego wykonuje wówczas jedynie zlecenia kapitana okrętu wojennego.

Zatonął nowoczesny okręt duński.

Kopenhaga, 22 stycznia. — Firma armatorów I. Lauritzen w Kopenhadze zawiadomiła w piątek wieczorem, że jej statek motorowy „Canadian Reefer” zatonął u wybrzeży północno-zachodniej Hiszpanii w

południu Cap Finisterre. Cała załoga w liczbie 26 ludzi została uratowana.

„Canadian Reefer” posiadał pojemność 1831 ton i był wybudowany w r. 1936 w stoczni Naskov. Wiózł on transport owoców i znajdował się w drodze z morza Śródziemnego do jednego z portów północnoeuropejskich.

Wody przybrzeżne Irlandji pełne wraków.

Nowy Jork, 22 stycznia. — Tygodnik wojenny „The Gaelic American” donosi z Dublina, że w najrozmaitszych punktach wybrzeża irlandzkiego codziennie obserwuje się szereg zatopionych okrętów brytyjskich i państw neutralnych, które morze wyrzuciło na brzeg. **Ilość wraków doszła do tak pokaźnej liczby, że rząd irlandzki widział się zmuszonym do wydania przepisów, nakazujących zgłaszanie tego rodzaju wraków z podaniem pretensji do prawa własności.**

Okoliczności wskazują na możliwość sabotażu.

Władze londyńskie zabroniły opublikowania sprawozdań redakcyjnych o wybuchu w fabryce prochu.

Amsterdam, 22 stycznia. — Z uwagi na rozmiary katastrofy wybuchu w fabryce prochu w Waltham Abbey ministerstwo spraw wewnętrznych Anglii, jak również ministerstwo zaopatrzenia opublikowały w piątek urzędowe wyjaśnienie.

Z oświadczenia tego wynika, że „na podstawie dotychczas stojących do dyspozycji informacji nie istnieje żaden powód do uziynywania, że wybuch w Waltham Abbey został spowodowany przez akt sabotażu”. Cała ta sprawa jest obecnie poddana urzędowym dochodzeniom.

Materiały jednak, na które w międzyczasie natrafił rząd angielski, wskazują jednak zupełnie wyraźnie na to, że **wybuch w Waltham Abbey, wbrew oficjalnym oświadczeniom rządu, został spowodowany przez sabotaż.** Korespondentom pism zagranicznych w Londynie zabroniono publikowania szczegółów, dotyczących eksplozji. Tylko oficjalne komunikaty mogą być w tej sprawie zamieszczane przez prasa. Poza tem, jak to donosi „United Press” z

Londynu, w związku z podejrzeniami, że wybuch w Waltham Abbey został spowodowany przez sabotaż, wzmożono ochronę arsenału w Wolitz, znanej, wielkiej fabryki broni. **Angielska policja obawia się mianowicie możliwości dokonania zamachu również na arsenał w Wolitz, tem więcej że w ciągu ostatnich miesięcy władze polityczne otrzymały już w tym zakresie poważne ostrzeżenia.** Także i ministerstwo wojny w Londynie otrzymało wzmożenie posterunków.

Wreszcie należy zaznaczyć, że piątkowa prasa poranna, która bardzo oszczędnie muje się sprawą wybuchu w Waltham Abbey, wyraża przeważnie zapatrywanie, że **niebezpieczeństwo to należy przypisać sabotażowi.**

Podjętane manowry angielsko-francuskie podpalaczy wojennych.

Rzym, 22 stycznia. — Referenci spraw zagranicznych dziennika „Tribuna” zwracają się z całą stanowczością przeciw angielsko-francuskiej propagandzie, zmierzającej do rozciągnięcia wojny na Bałkany. Gdy świat został zaalarmowany rzekomo przez Niemcy spowodowanym atakiem, poczęto operować interesami państw stojących poza konfliktem jedynie i wyłącznie w sensie interesów plutokratycznych demokracji. **Według słynnych wzorów zakłamania państwa zachodnie chcą doprowadzić do rozszerzenia wojny na Bałkany i w ten sposób zmusić nie zainteresowane zupełnie państwa do wyciągnięcia z ognia kasztanów dla Londynu i Paryża, jak również do ponoszenia ciężarów wojennych.**

Aby ten cały angielsko-francuski aparat kłamstw mógł zniweczyć, wystarczy stwierdzić, że przeprowadzenie zmyślonych za miarów agresywnych w żadnym wypadku nie może przynieść korzyści Rzeczypospolitej, lecz może oddać duże usługi jedynie i wyłącznie interesom francuskim i an-

gielskim. **Południowy wschód Europy stanowi dla Niemiec ważny teren i wywołanie w tym rejonie jakichkolwiek komplikacji nie mogłoby im przynieść najmniejszych korzyści.**

Anglja i Francja zdają się rozpaczliwie pracować na Bałkanach, aby tylko przez nowe prowokacje zamknąć Niemcom drogę na południowy wschód. Anglja i Francja czynią wszystko, aby tylko w tym sensie wygrać kartę turecką i nagiąć do tego samego planu Rumunję. Ten przejrzyisty manewr został jedynie potwierdzony przez prasę angielską.

Mowa hr. Ciano, wygłoszona przed Wielką Radą Faszywstowską, dowiodła przed całym światem, że zamiary i cele rządu faszywstowskiego leżą w zupełnie innym kierunku. **Z każdym dniem silniej uzbrojone Włochy dokończą wszelkich starań, aby unieszkodliwić francusko-angielskie zabiegi, zmierzające do rozszerzenia konfliktu na Bałkany.**

Utarczki o lokalnym znaczeniu

Rosyjski komunikat wojskowy.

Leninград, 22 stycznia. — Rosyjski komunikat wojskowy donosi z Leningradu, że w dniu 19 stycznia kontynuowano działalność wywiadowczą na wszystkich odcinkach frontu, przyczem w kilku miejscowościach doszło do mniejszych potyczek.

W rejonie Kiteli rosyjskie oddziały wywiadowcze zaatakowały z pomyślnym skutkiem nieprzyjacielski bataljon. Na półwyspie Karelskim miały miejsce utarczki straży przednich, przyczem Finowie ponieśli dotkliwe straty.

Rosyjska flota powietrzna dokonała szeregu lotów wywiadowczych, przyczem zbombardowała liczne obiekty wojskowe.

Cztery naloty rosyjskie.

Helsinki, 22 stycznia. — Według uadeszonych tu wiadomości, działalność powietrznej floty rosyjskiej była w sobotę przedpołudniem bardzo ożywiona, zwłaszcza nad południową Finlandją i nad wybrzeżem. **Podróźni, jadący pociągami z Wyborga, musieli, mimo wielkich mrozów, kilkakrotnie szukać schronienia przed bombami w okolicznych lasach.** Miasto Wyborg jest niemal zupełnie opustoszałe. Z 88.000 mieszkańców — pozostało w mieście zaledwie 5 tysięcy. Podczas ostatnich nalotów Wyborg poniósł dotkliwe szkody.

W samych Helsinkach zarządzano w sobotę czterokrotnie alarmy lotnicze o całym mieście ulicę na pierwszy dźwięk syreny alarmowej zupełnie zamart.

Stan wojenny obejmuje coraz większe obszary w Finlandji.

Helsinki, 22 stycznia. — Jak donoszą z Finlandji, rząd fiński wydał odezwe, w której uznał, że miejscowości Kem, Tornio i Rovaniemi, jak również okoliczne tereny zostały włączone do obszarów, objętych działaniami wojennymi.

Epidemia grypy wśród żołnierzy angielskich.

Amsterdam, 22 stycznia. — Korespondent dziennika „News Chronicle” donosi z Francji, że **ostatnio zaistniała groźba wybuchu epidemii grypy wśród angielskiego korpusu ekspedycyjnego.** Lekarze mają wiele pracy, aby zapobiec szerzeniu się epidemii. Ponieważ w dalszym ciągu utrzymuje się bardzo niska temperatura, przeto lekarze i sanitariusze są ludźmi najbardziej zapracowanymi na całym odcinku angielskim frontu.

Tylko „kolizje” i „wyrzucenia na brzeg”.

Berlin, 22 stycznia. — Chcąc ratować iloczne straty wojenne Anglije ze stosowali oryginalną metodę nodawania, że **okręty padała ofiarą wybuchów, lub też zostały wyrzucone na brzeg.**

Żegluga w konwojach stawia kapitanom okrętów wielkie wymagania, ponieważ przy zastosowaniu tego systemu żegluga dochodzi bardzo często do kolizji. Ostatnio jednak komunikat oficjalnie donosił o tak licznych kolizjach, że już nie może być mowy o normalnych stratach nodawania żelugł morskiej. Jeśli bowiem poleży się rzekomo wyrzucone na brzeg okręty, wówczas okazało się, że w ciągu pierwszych czterech miesięcy wojny straty okrętów, poniesione skutkiem kolizji i wyrzucenia na brzeg wyniosły prawie tyle, co wszystkie straty łącznie, poniesione w ciągu całego roku 1938.

W ciągu pierwszych czterech miesięcy wojny okręty angielskie padały ofiarą „kolizji”, jak również i okręty francuskie, za „wyrzucenie na brzeg” uznano 10 angielskich. Z okrętów neutralnych uznano 14 okrętów za ofiarę kolizji wzgl. za wyrzucenie na brzeg.

Zwrócić musi szczególną uwagę fakt, że podczas gdy w r. 1938 samo rodzaju wypadki, jak kolizja, wywarły na morzach całego świata to obecnie, chociaż one niemal wyłącznie w najbliższych okolicach wojny bałkańskiej.

Wojna jest w swem założeniu żydowską i Anglja prowadzi ją po żydowsku.

„Regime Fascista” o wpływach żydostwa w Anglii.

Medjan, 22 stycznia. — „Regime Fascista” zamieszcza dłuższy artykuł na temat wpływów żydostwa w Anglii oraz odpowiedzialności, jaką ponoszą żydzi za wybuch wojny. Jest zupełnie obojętnym kto kieruje ministertwem wojny w Londynie czy Hore Belisha, czy też Pinkus Pallino. Istotą rzeczy jest to, że wojna w swoim założeniu i w swych celach jest żydowska.

Żydowskim jest również sposób, w jaki wojna jest przez Anglię prowadzona, jak to wynika z pełnego cynizmu oświadczenia pewnego anglosaskiego żyda, który powiedział, że prowadzenie wojny jest w porządku. Stare zapasy zostaną wyczerpane, a gdy ktoś przy tym zginie, to dzięki temu będzie o tyle a tyle bezrobotnych mniej. Ciąkawem jest również żądanie, ujawnione przed rokiem przez przyjaciela Roosevelta żyda amerykańskiego Barucha, który wobec swoich w spółwyznawców oświadczył, że żaden polityk żyd nie może stać na czołowym stanowisku i że będzie lepiej powrócić do starej żydowskiej taktyki, polegającej na kierowaniu akcją z ukrycia i nie bezpośrednio.

Anglja odrzuciła protest Ameryki w sprawie konfiskaty poczty.

Waszyngton, 22 stycznia. Według doniesienia Associated Press, we czwartek rząd angielski udzielił odpowiedzi na protest Stanów Zjednoczonych w sprawie otwierania amerykańskich przesyłek pocztowych przez władze brytyjskie. Jak twierdzą, departament stanu uznał odpowiedzialność Anglii za odrzucenie protestu. Równocześnie departament stanu miał stwierdzić, że Anglja uzurpuje sobie prawo, które sprzeciwia się ogólnie stosowanemu kodeksowi międzynarodowemu. De-

partament stanu miał rzekomo zostać wręcz zaskoczonym tonem odpowiedzi brytyjskiej.

„American Clippe” zatrzymany przez brytyjskich piratów.

Nowy Jork, 22 stycznia. Z Hamiltona na Berbudach donoszą, że władze brytyjskie zatrzymały amerykański samolot pocztowy, który lecąc z Baltimore, musiał na krótki czas wylądować. Z samolotu wyjęto całą pocztę, przy czem zatrzymano samolot na lotnisku tak długo, aż cała pocztą została przeglądnęta. Urząd cenzury brytyjskiej oświadczył, że obecnie wszystkie samoloty linii transatlantycznej będą zatrzymywane w czasie podróży w obydwóch kierunkach, a ich przesyłki będą cenzurowane.

Nowy Jork, 22 stycznia. Dziennik „New York Times” donosi z Waszyngtonu, że zatrzymanie transatlantycznego samolotu pocztowego przez władze brytyjskie stanęło się powodem ostrego protestu ze strony Stanów Zjednoczonych. Oburzenie, wywołane odrzuceniem pierwszego protestu w sprawie cenzury poczty amerykańskiej, wzrosło obecnie skutkiem tego nowego wypadku samowoli brytyjskiej. Należy się spodziewać, że ostatni wypadek spowoduje poważną dyskusję między przedstawicielami kongresu a rządem Stanów Zjednoczonych, jak również wywoła energiczne postępowanie na drodze dyplomatycznej.

licznych Jeńców francuskich. Flota lotnicza dokonała lotów wywiadowczych nad Anglią i Francją. Przy tej sposobności doszło do walki powietrznej nad frontem francuskim. Jeden samolot niemiecki został stracony. Samoloty nieprzyjacielskie usiłowały dokonać w nocy z dnia 19 na 20 stycznia nalotu na teren północno-zachodnich Niemiec, przy czem ponownie naruszyły neutralność Holandji, przelatując nad jej terenem.

Urzędowa deklaracja rządu holenderskiego w sprawie naruszenia neutralności Holandji.

Amsterdam, 22 stycznia. — Jak urzędowo doniesiono z Hagi, we czwartek przeleciały na wielkiej wysokości nad północno-wschodnią częścią Holandji liczne samoloty. Artylerja ostrzeliwała samoloty. Ponieważ istnieją dowody, że były to samoloty brytyjskie, przeto rząd holenderski zażądał w Londynie odpowiednich wyjaśnień.

Akcja pomocnicza organizacji kwaków.

Kraków, 22 stycznia. — Organizacja kwaków amerykańskich oświadczyła gotowość zwiedzenia okupowanych obszarów polskich, przy czem slyszano się powątpiewania, czy władze niemieckie udziela zezwolenia na tego rodzaju odwiedzin. Wątpliwości te zostały obszernie rozwiane. Generalny Gubernator okupowanych obszarów polskich minister Rzeszy dr. Frank przyjął w Berlinie w dniu 13 stycznia br. delegację amerykańskich kwaków i przyznał jej prawo przeprowadzenia akcji pomocniczej na terenie Generalnego Gubernatorstwa. Równocześnie dr. Frank oświadczył delegacji, że otrzyma ona konieczną swobodę ruchów. Delegaci organizacji kwaków wyrazili Generalnemu Gubernatorowi podziękowanie za jego gotowość poparcia ich akcji. Zaznaczyć należy, że dozwoleń również została akcja zbiorkowa Papieża na rzecz osób, potrzebujących pomocy.

Litwa otrzyma część taboru kolej. byłych P. K. P.

Kowno, 22 stycznia. — W toku prowadzonych obecnie w Moskwie między Unją Sowiecką a Litwą rozmów w sprawie komunikacji kolejowej, została sfinalizowana umowa dotycząca taryf przewozowych osobowych i towarowych między obydwioma państwami. Równocześnie została ustanowiona nowa taryfa tranzytowa, która obowiązywać ma Unję Sowiecką, Rzeszę i Litwę, a co będzie mieć specjalne zastosowanie przy wielkich transportach towarowych z Sowieców do Niemiec.

W związku z tem ma być niebawem poruszona sprawa przekazania na rzecz Litwy taboru kolejowego z zapasów b. Polskich Kolei Państwowych. Na razie nie jest wiadomem, jaką ilość wagonów kolejowych i parowozów otrzyma Litwa. Należy się jednak liczyć z tem, że odnośny przydział odpowiadać będzie stosunkowi użytkowanych przez Litwę na terenie wileńszczyzny linii kolejowych.

Danja uroczyście stwierdza swą neutralność

Kopenhaga, 22 stycznia. — W piątek po południu odbyło się posiedzenie parlamentu duńskiego, na którym przyjęto uroczystą deklarację, potwierdzającą zajęcie stanowiska neutralnego w obecnej wojnie. Wniosek w tej sprawie złożył przewodniczący wszystkich partji. Przed głosowaniem nad wnioskiem przemawiali przewodniczący poszczególnych partji, poczem zabrał głos minister Stauning, który m. in. oświadczył, że wniosek, przedłożony parlamentowi, jest wystarczają- cym. Spowodowały go czasy, w jakich obecnie żyje się oraz poważne wydarzenia, które miały miejsce również i w państwach skandynawskich. Rząd duński w całej rozciągłości zgodza się z wnioskiem i dziękuje partjom, które reprezentują cały naród duński, że tego rodzaju wniosek opracowały. Rząd zgadza się z tym punktem wniosku, który zajmuje obecnie wniosek, odnoszący się do zachowania neutralności i wyrażający silną wolę obrony tejże neutralności, jak również niezależności kraju.

Egipt nie ma zamiaru przyłączenia się do wojny.

Kairo, 22 stycznia. — Pismo nacjonalistów egipskich „Misr-al Patatt” ponownie stwierdziło, że współpraca Egiptu z Anglią w obecnej wojnie jest możliwa jedynie w tym wypadku, gdyby Anglja wycofała swoje wojska z Egiptu i uznała w całej rozciągłości prawa egipskie w Sudanie.

Holandja zawdzięcza Anglii drożynę.

Amsterdam, 22 stycznia. — Holenderskie cent ralne biuro statystyczne podało wykaz cen orientacyjnych dla hurtowników, przy czem za podstawę obliczeń wzięto ceny z lat 1936 — 1938. Ceny orientacyjne dla hurtowników wzrosły z 99,8 w sierpniu 1939 na 121,9 w połowie stycznia 1940. W szczególności ceny środków żywności wzrosły z 97,8 na 116,6, arowce z 96,8 na 140 a wyroby gotowe z 101,8 na 119,8.

Komunikat wojenny.

Samoloty nieprzyjacielskie znowu naruszyły neutralność Holandji.

Berlin, 22 stycznia. — Główna Komenda armji niemieckiej doniosła w dniu 20 stycznia:

Podczas starcia oddziałów wywiadowczych między Mozelą a Lasem Palatyńskim wojska niemieckie wzięły do niewoli

STRACH.

NOVELA.

— Strach — zakończył naszą dyskusję kupiec Zawalski — jest czasem czemś poprostu namacalnym, czem, co opanowuje nas tak niepodzielnie, że nie mamy mocy niczem mu się przeciwstawić. Na dowód tego opowiem panom historje, która zdarzyła mi się przed rokiem, a o której nie, wątpliwie wszyscy panowie słyszeli już, jednak bez tych szczegółów, jakie właśnie zamierzam opowiedzieć.

Było to w ostatnich dniach lipca. Bracia Stanisław i Stefan K. z Zagorza zaraz po południu przysiali po mnie samochód, a szofer wręczył mi list, w którym uprzejmie zapraszano mnie na karty. Mielśmy grać w „oko”. Znałem tę grę, nieprawdaz? Dość głupia i monotonna, ale zato bardzo emocjonująca gra hazardowa...

dziło się im tego wieczora. Przegrzywali stale, uparcie grając o całą zawartość banku. W dziesięć minut później schowałem do portfela 1600 złotych. — Grajcie panowie ostrożniej! — rzekłem. — Na wszelki wypadek zaznaczam, że punktualnie o godzinie 12 w nocy przestaje grać, jutro rano bowiem mam pilny interes w Tarnowie i chciałbym być wypoczęty. Była wtedy szоста popołudniu. Stanisław, tasując karty, on bowiem miał być teraz „bankierem”, uśmiechnął się lekceważąco i rzekł: — Mamy zatem sześć godzin czasu. To dosyć. W banku było sto złotych. Wyciągnąłem asa i mruknąłem: — O te setkę. Następnie wyciągnąłem dziesiątkę, to też rozbiłem bank. I tak, raz za razem rozbiłem banki swoich przeciwników, podczas gdy im nie udało się to ani razu. O godzinie 8 wieczór miałem w portfelu oprócz swego tysiąca 17.000 złotych, wygranych od braci K. — Już nie mamy pieniędzy, — wykrztusił Stanisław, błady, jak trup — ale sądzę, że pozwolą nam pan odegrać się. Stawiam swoją blizuterję, przyjmuję pani Pięć tysięcy złotych! Postawił na stole szkatułkę. Był tam złoty zegarek, złota papierońka, naszylnik z pereł i wspaniały djamentowy pierścionek. W kwadrans później klejnoty te tkwiły już w mojej kieszeni. Stanisław z gorączkowymi wypiekami na twarzy wyplł duszkiem szklanke koniaku. — Jesteśmy zrujnowani — wycharezał — i dlatego muszę pana prosić o jeszcze jedną łaskę. Oto są tu trzy blankiety wekslowe na 10.000 złotych każdy. Stanowi to 30.000 tysięcy złotych, to jest tyle, ile wart jest nasz domek i samochód. Podpiszemy te weksle in blanco i zagramy o nie, do brzo! Patrzył na mnie z trwozą, a oczy jego jarzyły się niesamowicie.

Zal mi się ich zrobiło, to też postanowiłem dać im jeszcze i tę szansę odegrania się. Ale i to im nie pomogło, wkrótce bowiem później wszystkie te weksle znalazły się w moim portfelu. Bracia K. siedzieli ze zwieszonemi głowami i nie mówili. Postanowiłem odesłać im nazajutrz wygranę pieniądze wraz z listem, który by raz na zawsze odebrał im chęć do hazardu. Weksle miały być natomiast bronią w moich rękach, gdyby kiedykolwiek znowu zaczęli się hazardować. Wybiła północ, to też poczęłem zabierać się do odejścia. Stanisław, ponury i straszny, wyszedł na podwórze, skąd wrócił po chwili. — Samochód jest zepsuty... — rzekł urywanym głosem. — Nie będziemy więc... mogli... służyć nim panu... Wydało mi się to podejrzane, ale nie nie mówiąc, opuściłem dom, kierując się szosą w stronę Sosnowca. Gdy znalazłem się już za domkami na przeciw cementarza, rozszalała się burza, na którą zanosilo się już oddawna. Piórunki waliły jeden za drugim, a ciemność zaplanowała tak nieprzeniknioną, że gdyby nie błyskawice — nie zdołałbym trzymać się drogi. Na domiar złego lunął ulewny deszcz. Nie miałem jednak wyboru, to też spiesznym krokiem dążyłem naprzód. W miejscu, gdzie szosa przelazła się, tj. odcinek łączący się z ulicą Zagórska, a drugi idzie w stronę ulicy Starzyca — dosłyszałem gdzieś daleko za sobą warkot silnika samochodowego, a niebawem dojrzałem dwa jasne światła, zbliżające się z szaloną szybkością. I wtedy doznałem straszego, niewytłumaczonego uczucia strachu. Zapragnąłem czemprędzej ukryć się gdziekolwiek i nie próbując nawet oprzeć się lekowi — rzuciłem się, ile sił w nogach, w stronę ul. Zagórskiej. Gdy dobiegłem do maleńkiego betonowego mostku, pod którym szumiała wezbrane teraz wody ledwo sarzucę się zazwyczaj strumyka — automobil znalazł

się już na rozstaju, a jego płonące ślepia biegały po polach tu i tam, jakby śledząc, gdzie jestem. W tej samej niemal chwili samochód ruszył wprost na mnie. W obłądnym strachu, cały drżący, zaskoczyłem ze wzniesienia szosy i wpadłem pod mostek. Automobil zatrzymał się tuż nad moją głową. Usłyszałem zgrzyt otwieranych drzwiczek i stłumiony głos Stanisława: — Tu się schowaj!... Musimy go odnaleźć za wszelką cenę!... Wtedy rzuciłem się do wody i położyłem się w niej, wystawiając tylko głowę na powierzchnię. Gdy jednak usłyszałem odgłos skoku i kroków, z błyskawiczną szybkością przyszedł mi do głowy pomysł, który powinien był zapewnić mi ocalenie, niewątpliwie bowiem bracia K. postanowili mnie zamordować i zrabować wygranę pieniądze. W kieszeni miałem bardzo długą winiönową cygarniczkę, to też, wydobywszy ją szybko, wziąłem w usta i zatkawszy nos ręką, pograżyłem głowę w wodzie, wysuwając na powierzchnię tylko koniec cygarniczki, aby móc oddychać. Nie zdając sobie sprawy, jak długo pozostałbym pod wodą z sercem bijącym jak młotem. Dojrzałem zrazu blask iskry elektrycznej, przeszkukującej całą przestrzeń pod mostkiem, usłyszałem chłupot w końcu jednak światło zgasło i ucichło wzmątko. Niebawem warkot silnika oznajmił mi, że automobil odjechał. Oczekalem jeszcze długą chwile i wreszcie opuściłem kryjówek. Idąc do domu, trząsłem się cały nie tylko z zimna, ile z trwożi. Na drugi dzień dowiedziałem się o samobójstwie obu braci K. Wiadomo jest wszystkim, że w związku z tem, całą wygraną, przeznaczyłem na cele dobroczynne. Nigdy jednak nie zapomnę owej chwili szalonego strachu i nigdy już zapewne nie przeżyje tak strasznych chwil...

